

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)

της 19ης Σεπτεμβρίου 2018*

«Προδικαστική παραπομπή – Επείγουσα προδικαστική διαδικασία – Δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις – Διεθνής δικαιοδοσία, αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε γαμικές διαφορές και διαφορές γονικής μέριμνας – Διεθνής απαγωγή παιδιών – Κανονισμός (ΕΚ) 2201/2003 – Άρθρο 11 – Αίτηση επιστροφής – Σύμβαση της Χάγης της 25ης Οκτωβρίου 1980 – Αίτηση περί κηρύξεως εκτελεστότητας – Προσφυγή – Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης – Άρθρο 47 – Δικαίωμα αποτελεσματικής προσφυγής – Προθεσμία ασκήσεως της προσφυγής – Διάταξη περί κηρύξεως της εκτελεστότητας – Εκτέλεση πριν από την επίδοση της διατάξεως»

Στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-325/18 PPU και C-375/18 PPU,

με αντικείμενο δύο αιτήσεις προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Court of Appeal (εφετείο, Ιρλανδία) με αποφάσεις της 17ης Μαΐου 2018 (C-325/18 PPU) και της 7ης Ιουνίου 2018 (C-375/18 PPU), οι οποίες περιήλθαν στο Δικαστήριο αντιστοίχως στις 17 Μαΐου 2018 και στις 7 Ιουνίου 2018, στο πλαίσιο των δικών

Hampshire County Council

κατά

C.E.,

N.E.,

παρισταμένων των:

Child and Family Agency,

Attorney General,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους R. Silva de Lapuerta, πρόεδρο τμήματος, C.G. Fernlund, J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev (εισηγητή) και S. Rodin, δικαστές,

γενική εισαγγελέας: J. Kokott

γραμματέας: L. Hewlett, κύρια διοικητική υπάλληλος,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

έχοντας υπόψη τα αιτήματα του αιτούντος δικαστηρίου της 17ης Μαΐου 2018 (C-325/18 PPU) και της 7ης Ιουνίου 2018 (C-375/18 PPU), τα οποία περιήλθαν στο Δικαστήριο αντιστοίχως στις 17 Μαΐου 2018 και στις 7 Ιουνίου 2018, να εξεταστούν οι αιτήσεις προδικαστικής αποφάσεως με την επείγουσα διαδικασία, κατά το άρθρο 107 του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου,

έχοντας υπόψη την απόφαση του πρώτου τμήματος της 11ης Ιουνίου 2018 να γίνουν δεκτά τα αιτήματα αυτά,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζήτησεως της 13ης Ιουλίου 2018,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- το Hampshire County Council, εκπροσωπούμενο από τον D. Day, barrister, κατ' εντολή της V. Pearce, solicitor,
- οι N.E. και C.E., εκπροσωπούμενοι από την N. Jackson, SC, τον B. Shipsey, SC, την B. McKeever, BL, καθώς και τον K. Smyth, solicitor,
- ο Attorney General, εκπροσωπούμενος από τις M. Browne και J. McCann, καθώς και από τον A. Joyce, επικουρούμενους από τους A. Finn, BL, και G. Durcan, SC,
- η Ιρλανδία, εκπροσωπούμενη από την J. McCann, επικουρούμενη από τους G. Durcan, SC, και A. Finn, BL,
- η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου, εκπροσωπούμενη από τις R. Fadoju και C. Brodie, επικουρούμενες από τον E. Devereux, QC,
- η Τσεχική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον J. Vlácil,
- η Πολωνική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον M. Nowak,
- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τον M. Wilderspin,

αφού άκουσε τη γενική εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις της κατά τη συνεδρίαση της 7ης Αυγούστου 2018,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Οι αιτήσεις προδικαστικής αποφάσεως αφορούν την ερμηνεία του άρθρου 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης), καθώς και του άρθρου 11 και του άρθρου 33, παράγραφος 5, του κανονισμού (ΕΚ) 2201/2003 του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2003, για τη διεθνή δικαιοδοσία και την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε γαμικές διαφορές και διαφορές γονικής μέριμνας ο οποίος καταργεί τον κανονισμό (ΕΚ) 1347/2000 (ΕΕ 2003, L 338, σ. 1).
- 2 Οι αιτήσεις αυτές υποβλήθηκαν στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ του Hampshire County Council (συμβουλίου της κομητείας του Hampshire, στο εξής: HCC) και των C.E. και N.E. (στο εξής: ενδιαφερόμενοι γονείς), με αντικείμενο την επιστροφή στο Ηνωμένο Βασίλειο τριών ανηλίκων παιδιών (στο εξής: τρία παιδιά), που μετακινήθηκαν στην Ιρλανδία από τους ενδιαφερόμενους γονείς προκειμένου να αποτραπεί η θέση των παιδιών αυτών υπό δικαστική επιτροπεία, και στο πλαίσιο

αιτήσεως για την έκδοση διαταγής που κατέθεσαν οι γονείς αυτοί στην Ιρλανδία προκειμένου να ανασταλεί η διαδικασία υιοθεσίας του νεότερου από τα τρία παιδιά και, εφόσον συντρέχει περίπτωση, των άλλων παιδιών στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Το νομικό πλαίσιο

Το διεθνές δίκαιο

3 Η Σύμβαση για τα αστικά θέματα της διεθνούς απαγωγής παιδιών, η οποία συνήφθη στη Χάγη στις 25 Οκτωβρίου 1980 (στο εξής: Σύμβαση της Χάγης του 1980), έχει ιδίως ως σκοπό, όπως προκύπτει από το προοίμιό της, την προστασία των παιδιών, σε διεθνές επίπεδο, από τις επιβλαβείς συνέπειες ενδεχόμενης παράνομης μετακινήσεως ή κατακρατήσεως και την καθιέρωση διαδικασιών για τη διασφάλιση της άμεσης επιστροφής του παιδιού στο κράτος της συνήθους διαμονής του. Η Σύμβαση αυτή τέθηκε σε ισχύ την 1η Δεκεμβρίου 1983 και όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι συμβαλλόμενα μέρη της ως άνω Συμβάσεως.

4 Το άρθρο 1 της Συμβάσεως της Χάγης του 1980 ορίζει τα εξής:

«Η παρούσα Σύμβαση έχει ως σκοπό:

α) να διασφαλίσει την άμεση επιστροφή των παιδιών που μετακινήθηκαν ή κατακρατήθηκαν παράνομα σε ένα από τα Συμβαλλόμενα Κράτη,

β) να διασφαλίσει ότι τα δικαιώματα επιμέλειας και επικοινωνίας που υφίστανται κατά το δίκαιο ενός από τα Συμβαλλόμενα Κράτη θα είναι σεβαστά και στα άλλα Συμβαλλόμενα Κράτη.»

5 Το άρθρο 3 της Συμβάσεως αυτής έχει ως εξής:

«Η μετακίνηση ή η κατακράτηση παιδιού θεωρούνται παράνομες:

α) εφόσον έγιναν κατά παραβίαση δικαιώματος επιμέλειας, αναγνωρισμένου σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή άλλη οργάνωση, είτε αποκλειστικά είτε από κοινού με άλλους, από το δίκαιο του Κράτους στο οποίο το παιδί είχε τη συνήθη διαμονή του αμέσως πριν από τη μετακίνηση ή την κατακράτησή του, και

β) το δικαίωμα αυτό ησκέιτο πραγματικά, αποκλειστικά ή από κοινού με άλλους, κατά το χρόνο της μετακίνησης ή της κατακράτησης, ή θα είχε ασκηθεί κατ' αυτόν τον τρόπο εάν δεν είχαν επισυμβεί τα γεγονότα αυτά.

Το δικαίωμα επιμέλειας που αναφέρεται στην περίπτωση α' μπορεί να απορρέει ιδίως είτε απευθείας από τον νόμο, είτε από δικαστική ή διοικητική απόφαση, είτε από συμφωνία που ισχύει σύμφωνα με το δίκαιο αυτού του Κράτους.»

6 Το άρθρο 12 της εν λόγω Συμβάσεως προβλέπει τα εξής:

«Εφόσον ένα παιδί μετακινήθηκε ή κατακρατήθηκε παράνομα κατά την έννοια του άρθρου 3 και από τη μετακίνηση ή κατακράτησή του μέχρι τον χρόνο κατάθεσης της αίτησης ενώπιον της δικαστικής ή διοικητικής αρχής του Συμβαλλόμενου Κράτους, όπου βρίσκεται το παιδί, διέρρησε χρονικό διάστημα μικρότερο του ενός έτους, η επιληφθείσα αρχή διατάσσει την άμεση επιστροφή του.

[...]»

7 Το άρθρο 13 της Συμβάσεως της Χάγης του 1980 προβλέπει τα ακόλουθα:

«Παρά τις διατάξεις του προηγούμενου άρθρου, η δικαστική ή διοικητική αρχή του Κράτους προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση δεν δεσμεύεται να διατάξει την επιστροφή του παιδιού, εφόσον το φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή η οργάνωση που αντιτίθεται στην επιστροφή του αποδεικνύει:

[...]

β) ότι υπάρχει σοβαρός κίνδυνος η επιστροφή του παιδιού να το εκθέσει σε φυσική ή ψυχική δοκιμασία ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο να το περιαγάγει σε μια αφόρητη κατάσταση.

[...]»

Το δίκαιο της Ένωσης

8 Οι αιτιολογικές σκέψεις 12, 17, 21 και 33 του κανονισμού 2201/2003 έχουν ως εξής:

«(12) Οι κανόνες [διεθνούς δικαιοδοσίας] που θεσπίζονται δυνάμει του παρόντος κανονισμού περί γονικής μέριμνας επιλέγονται υπό το πρίσμα του συμφέροντος του παιδιού, ειδικότερα δε του κριτηρίου της εγγύτητας [...]

[...]

(17) Σε περίπτωση παράνομης μετακινήσεως ή κατακρατήσεως παιδιού, η επιστροφή του θα πρέπει να επιτυγχάνεται αμελλητί, και για τον λόγο αυτό θα πρέπει να εξακολουθήσει να ισχύει η σύμβαση της Χάγης [του 1980] όπως συμπληρώνεται με τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού, και ειδικότερα του άρθρου 11. Τα δικαστήρια του κράτους μέλους στο οποίο το παιδί έχει μετακινηθεί ή κατακρατείται παράνομα, θα πρέπει να μπορούν να αντιτάσσονται στην επιστροφή του σε συγκεκριμένες και δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις. Εντούτοις, μία τέτοια απόφαση θα πρέπει να μπορεί να αντικαθίσταται από μεταγενέστερη απόφαση δικαστηρίου του κράτους μέλους της συνήθους διαμονής του παιδιού πριν από την παράνομη μετακίνηση ή κατακράτησή του. Εάν η απόφαση αυτή συνεπάγεται την επιστροφή του παιδιού, η επιστροφή θα πρέπει να πραγματοποιείται χωρίς να απαιτείται προσφυγή σε καμία διαδικασία για την αναγνώριση και εκτέλεση της εν λόγω αποφάσεως στο κράτος μέλος στο οποίο βρίσκεται το απαχθέν παιδί.

[...]

(21) Η αναγνώριση και η εκτέλεση αποφάσεων που εκδίδονται σε κράτος μέλος θα πρέπει να βασίζεται στην αρχή της αμοιβαίας εμπιστοσύνης και οι λόγοι της μη αναγνώρισης θα πρέπει να περιορίζονται στον ελάχιστο αναγκαίο βαθμό.

[...]

(33) Ο παρών κανονισμός αναγνωρίζει τα θεμελιώδη δικαιώματα και τις αρχές που αναγνωρίζονται από τον [Χάρτη]. Ιδιαίτερα, επιδιώκει να εξασφαλίσει την πλήρη τήρηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων του παιδιού όπως αναγνωρίζεται στο άρθρο 24 του [Χάρτη].»

- 9 Το άρθρο 1 του κανονισμού 2201/2003, το οποίο φέρει τον τίτλο «Πεδίο εφαρμογής», ορίζει, στις παραγράφους 1 και 3, τα εξής:

«1. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται, ανεξάρτητα από το είδος του δικαστηρίου, σε αστικές υποθέσεις που αφορούν:

[...]

β) την ανάθεση, την άσκηση, την ανάθεση σε τρίτο, την ολική ή μερική αφαίρεση της γονικής μέριμνας.

2. Οι υποθέσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 1, στοιχείο β', αφορούν ιδίως:

α) το δικαίωμα επιμέλειας και το δικαίωμα προσωπικής επικοινωνίας·

[...]

3. Ο παρών κανονισμός δεν εφαρμόζεται:

[...]

β) στην απόφαση για την υιοθεσία και τα προπαρασκευαστικά μέτρα υιοθεσίας καθώς και την ακύρωση και την ανάκληση της υιοθεσίας·

[...]».

- 10 Το άρθρο 2 του κανονισμού 2201/2003 έχει ως ακολούθως:

«Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού:

1) Ο όρος “δικαστήριο” καλύπτει όλες τις αρχές των κρατών μελών που έχουν διεθνή δικαιοδοσία για τα ζητήματα που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού σύμφωνα με το άρθρο 1.

[...]

7) Ο όρος “γονική μέριμνα” περιλαμβάνει το σύνολο των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που παρέχονται σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο με δικαστική απόφαση, απευθείας από το νόμο ή με ισχύουσα συμφωνία όσον αφορά το πρόσωπο ή την περιουσία του παιδιού. Ειδικότερα ο όρος περιλαμβάνει το δικαίωμα επιμέλειας και το δικαίωμα προσωπικής επικοινωνίας.

8) Ο όρος “δικαιούχος γονικής μέριμνας” προσδιορίζει κάθε πρόσωπο που έχει τη γονική μέριμνα παιδιού.

9) Ο όρος “δικαίωμα επιμέλειας” περιλαμβάνει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που αφορούν τη φροντίδα για το πρόσωπο του παιδιού, και ειδικότερα το δικαίωμα απόφασης καθορισμού του τόπου διαμονής του.

[...]

11) Ο όρος “παράνομη μετακίνηση ή κατακράτηση παιδιού” σημαίνει τη μετακίνηση ή κατακράτηση παιδιού:

α) εφόσον γίνονται κατά παραβίαση δικαιώματος επιμέλειας το οποίο προκύπτει από δικαστική απόφαση ή από τον νόμο ή από συμφωνία που ισχύει σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο το παιδί είχε τη συνήθη διαμονή του αμέσως πριν από τη μετακίνηση ή την κατακράτησή του

και

β) με την επιφύλαξη ότι το δικαίωμα αυτό ασκείται πραγματικά, αποκλειστικά ή από κοινού με άλλους, κατά τον χρόνο της μετακίνησης ή κατακράτησης ή θα είχε ασκηθεί κατ’ αυτόν τον τρόπο εάν δεν είχαν επισυμβεί τα γεγονότα αυτά. Η επιμέλεια θεωρείται ότι ασκείται από κοινού όταν ο ένας από τους δικαιούχους της γονικής μέριμνας δεν μπορεί, σύμφωνα με απόφαση ή απευθείας από τον νόμο, να αποφασίζει για τον τόπο διαμονής του παιδιού χωρίς τη συγκατάθεση άλλου δικαιούχου της γονικής μέριμνας.»

11 Το άρθρο 11 του κανονισμού 2201/2003, το οποίο φέρει τον τίτλο «Επιστροφή του παιδιού», ορίζει τα εξής:

«1. Όταν ένα φυσικό πρόσωπο, ίδρυμα ή οργάνωση που έχει δικαίωμα επιμέλειας προσφεύγει στις αρμόδιες αρχές κράτους μέλους προκειμένου να εκδοθεί, βάσει της σύμβασης της [Χάγης του 1980], απόφαση για την επιστροφή του παιδιού το οποίο μετακινήθηκε ή κατακρατείται παρανόμως σε κράτος μέλος διάφορο του κράτους μέλους όπου το παιδί είχε τη συνήθη διαμονή του αμέσως πριν από την παράνομη μετακίνηση ή κατακράτηση, ισχύουν οι παράγραφοι 2 έως 8.

[...]

3. Το δικαστήριο το οποίο επιλαμβάνεται αίτησης επιστροφής ενός παιδιού, όπως προβλέπεται στην παράγραφο 1, ενεργεί αμέσως στα πλαίσια της διαδικασίας σχετικά με την αίτηση, χρησιμοποιώντας τις πλέον σύντομες διαδικασίες τις οποίες προβλέπει το εθνικό δίκαιο.

Ανεξάρτητα από το προηγούμενο εδάφιο, το δικαστήριο εκδίδει την απόφασή του το αργότερο έξι εβδομάδες από την ενώπιόν του κατάθεση της αίτησης, εκτός αν αυτό καθίσταται αδύνατο λόγω εξαιρετικών περιστάσεων.

[...]

6. Εάν ένα δικαστήριο εκδώσει απόφαση για τη μη επιστροφή του παιδιού, σύμφωνα με το άρθρο 13 της σύμβασης της Χάγης του 1980, το δικαστήριο αυτό διαβιβάζει αμέσως, είτε απευθείας είτε μέσω της κεντρικής του αρχής, αντίγραφο της απόφασης μη επιστροφής και συναφή έγγραφα, ιδίως πρακτικά, στο αρμόδιο δικαστήριο ή στην κεντρική αρχή του κράτους μέλους όπου το παιδί είχε τη συνήθη διαμονή του αμέσως πριν από την παράνομη μετακίνηση ή κατακράτησή του, κατά τα οριζόμενα στο εθνικό δίκαιο. Τα εν λόγω έγγραφα επιδίδονται στο δικαστήριο εντός μηνός από την ημερομηνία της απόφασης περί μη επιστροφής.

7. Αν τα δικαστήρια του κράτους μέλους στο οποίο το παιδί είχε τη συνήθη διαμονή του αμέσως πριν από την παράνομη μετακίνηση ή κατακράτησή του δεν έχουν ήδη επιληφθεί κατόπιν αιτήσεως ενός των μερών, το δικαστήριο ή η κεντρική αρχή που λαμβάνει την πληροφορία που μνημονεύεται στην παράγραφο 6 πρέπει να την γνωστοποιήσει στα μέρη και να τα καλέσει να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους ενώπιον του δικαστηρίου σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, εντός τριών μηνών από την κοινοποίηση, ώστε το δικαστήριο να εξετάσει το ζήτημα της επιμέλειας του παιδιού.

Με την επιφύλαξη των περί δικαιοδοσίας διατάξεων του παρόντος κανονισμού, το δικαστήριο περατώνει την υπόθεση, εάν παρέλθει άπρακτη η ως άνω προθεσμία.

8. Ανεξάρτητα από απόφαση για τη μη επιστροφή του παιδιού σύμφωνα με το άρθρο 13 της σύμβασης της Χάγης του 1980, οιαδήποτε μεταγενέστερη απόφαση η οποία διατάσσει την επιστροφή του παιδιού και έχει εκδοθεί από δικαστήριο αρμόδιο βάσει του παρόντος κανονισμού είναι εκτελεστή [...] προκειμένου να εξασφαλισθεί η επιστροφή του παιδιού.»

- 12 Το άρθρο 19 του κανονισμού 2201/2003, το οποίο αφορά την εκκρεμοδικία, προβλέπει, στις παραγράφους 2 και 3, τα εξής:

«2. Εάν έχουν ασκηθεί αγωγές για θέματα γονικής μέριμνας ενός παιδιού, με το ίδιο αντικείμενο και την ίδια αιτία, ενώπιον δικαστηρίων διαφόρων κρατών μελών, το δικαστήριο που επελήφθη δεύτερο, αναστέλλει αυτεπαγγέλτως τη διαδικασία του μέχρι να διαπιστωθεί η διεθνής δικαιοδοσία του δικαστηρίου που επελήφθη πρώτο.

3. Όταν διαπιστωθεί η δικαιοδοσία του δικαστηρίου που επελήφθη πρώτο, κάθε δικαστήριο που επιλαμβάνεται μεταγενέστερα οφείλει να διαπιστώσει την έλλειψη δικαιοδοσίας του υπέρ αυτού του δικαστηρίου.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση, ο διάδικος που άσκησε τη σχετική αγωγή ενώπιον του δικαστηρίου που επιλαμβάνεται μεταγενέστερα μπορεί να ασκήσει την αγωγή ενώπιον του δικαστηρίου που επελήφθη πρώτο.»

- 13 Το άρθρο 20 του κανονισμού 2201/2003 ορίζει τα ακόλουθα:

«1. Σε επείγουσες περιπτώσεις, οι διατάξεις του παρόντος κανονισμού δεν εμποδίζουν τα αρμόδια δικαστήρια κράτους μέλους να λαμβάνουν προσωρινά ή ασφαλιστικά μέτρα σχετικά με πρόσωπα ή περιουσιακά στοιχεία που ευρίσκονται στο κράτος αυτό, τα οποία προβλέπονται από το δίκαιο αυτού του κράτους μέλους, έστω και αν το δικαστήριο άλλου κράτους μέλους έχει, σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, δικαιοδοσία ως προς την ουσία της υπόθεσης.

2. Τα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 παύουν να ισχύουν μόλις τα δικαστήρια του κράτους μέλους που έχουν διεθνή δικαιοδοσία να κρίνουν επί της ουσίας δυνάμει του παρόντος κανονισμού λάβουν τα μέτρα τα οποία θεωρούν προσήκοντα.»

- 14 Το άρθρο 23 του κανονισμού αυτού, το οποίο τιτλοφορείται «Λόγοι μη αναγνώρισης αποφάσεων που αφορούν τη γονική μέριμνα», απαριθμεί τις περιπτώσεις κατά τις οποίες μια απόφαση που αφορά τη γονική μέριμνα δεν αναγνωρίζεται.

- 15 Κατά το άρθρο 26 του εν λόγω κανονισμού, η επί της ουσίας αναθεώρηση αποφάσεως που έχει εκδοθεί για ζητήματα γονικής μέριμνας αποκλείεται.

- 16 Στο κεφάλαιο III, τμήμα 2, του κανονισμού, το άρθρο 28 αυτού, το οποίο τιτλοφορείται «Εκτελεστές αποφάσεις», ορίζει τα εξής:

«1. Αποφάσεις που εκδόθηκαν σε κράτος μέλος για την άσκηση της γονικής μέριμνας παιδιού, οι οποίες είναι εκτελεστές σε αυτό το κράτος μέλος και έχουν επιδοθεί, μπορούν να εκτελεστούν σε άλλο κράτος μέλος αφού κηρυχθούν εκτελεστές με αίτηση κάθε ενδιαφερομένου.

[...]

- 17 Το άρθρο 31 του κανονισμού 2201/2003 ορίζει τα ακόλουθα:

«1. Το δικαστήριο στο οποίο υποβάλλεται η αίτηση [περί κηρύξεως της εκτελεστότητας] αποφασίζει σε σύντομο χρονικό διάστημα. Ούτε το πρόσωπο, κατά του οποίου ζητείται η εκτέλεση ούτε το παιδί έχουν, στο στάδιο αυτό της διαδικασίας, δικαίωμα υποβολής παρατηρήσεων.

2. Η αίτηση μπορεί να απορριφθεί μόνο για έναν από τους λόγους που προβλέπονται στα άρθρα 22, 23 και 24.

3. Αποκλείεται η επί της ουσίας αναθεώρηση της απόφασης.»

18 Το άρθρο 33 του κανονισμού 2201/2003, με τίτλο «Προσφυγή», ορίζει τα εξής:

«1. Κατά της απόφασης που εκδίδεται σχετικά με την αίτηση για την κήρυξη της εκτελεστότητας μπορεί να ασκηθεί προσφυγή και από τους δύο διαδίκους.

[...]

3. Η προσφυγή εκδικάζεται σύμφωνα με τους κανόνες που διέπουν τη διαδικασία της αμφισβητούμενης δικαιοδοσίας.

[...]

5. Η προσφυγή κατά της αποφάσεως η οποία κηρύσσει την εκτελεστότητα ασκείται εντός μηνός από την επίδοσή της. Εάν ο διάδικος κατά του οποίου ζητείται η εκτέλεση έχει τη συνήθη διαμονή του σε κράτος μέλος άλλο από εκείνο στο οποίο κηρύχθηκε η εκτελεστότητα, η προθεσμία για την άσκηση της προσφυγής είναι δύο μήνες από την ημέρα που του έγινε η επίδοση προσωπικά, ή στην κατοικία του. Η προθεσμία αυτή δεν παρεκτείνεται λόγω αποστάσεως.»

19 Το άρθρο 60 του κανονισμού 2201/2003 ορίζει τα εξής:

«Στις σχέσεις μεταξύ των κρατών μελών που είναι συμβαλλόμενα μέρη του, ο παρών κανονισμός υπερισχύει των ακόλουθων συμβάσεων, στο βαθμό που αφορούν θέματα διεπόμενα από αυτόν:

[...]

ε) Σύμβαση της Χάγης, της 25ης Οκτωβρίου 1980, για τα αστικά θέματα της διεθνούς απαγωγής παιδιών.»

Το ιρλανδικό δίκαιο

20 Όπως προκύπτει από την αίτηση προδικαστικής αποφάσεως στην υπόθεση C-325/18, η διάταξη του άρθρου 42Α του κανονισμού διαδικασίας των ανωτέρων δικαστηρίων, που προστέθηκε με τον Statutory Instrument αριθ. 9 του 2016 [κανονισμό διαδικασίας των ανωτέρων δικαστηρίων (διεθνής δικαιοδοσία, αναγνώριση και εκτέλεση των αποφάσεων) του 2016], προέβλεπε, όπως αρχικώς ίσχυε το 1989, ότι η εκτέλεση της αποφάσεως περί εκτελέσεως αναστέλλεται αυτοδικαίως εν αναμονή της εκβάσεως της διαδικασίας επί της προσφυγής. Ωστόσο, ο κανόνας της αυτοδίκαιης αναστολής δεν θεωρήθηκε ενδεδειγμένος στις υποθέσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού 2201/2003. Η ως άνω διάταξη του άρθρου 42Α, κανόνας 10, παράγραφος 2, σημείο ii, ορίζει εφεξής ότι «η εκτέλεση της δικαστικής αποφάσεως ή της διατάξεως μπορεί να διενεργηθεί πριν από την εκπνοή» της προθεσμίας ασκήσεως της επίμαχης προσφυγής.

21 Κατά τη διάταξη του άρθρου 42Α, κανόνας 10, παράγραφος 2, σημείο iii, του κανονισμού διαδικασίας των ανωτέρων δικαστηρίων, η απόφαση περί κηρύξεως της εκτελεστότητας πρέπει να περιέχει μνεία κατά την οποία «η εκτέλεση της δικαστικής αποφάσεως ή της διατάξεως μπορεί να ανασταλεί με αίτημα ενώπιον δικαστηρίου, εφόσον έχει ασκηθεί τακτικό ένδικο μέσο στο κράτος μέλος προελεύσεως».

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

- 22 Οι ενδιαφερόμενοι γονείς, βρετανικής ιθαγένειας, που έχουν τελέσει γάμο και έχουν ζήσει μαζί στο Ηνωμένο Βασίλειο, αφίχθησαν, μέσω πορθμείου, στην Ιρλανδία στις 5 Σεπτεμβρίου 2017 με τα τρία παιδιά, εκ των οποίων το ένα είχε γεννηθεί δύο ημέρες νωρίτερα. Η Ν.Ε. είναι η μητέρα των τριών παιδιών και ο C.E. είναι ο πατέρας μόνο του μικρότερου από τα τρία παιδιά.
- 23 Όσον αφορά τα δύο μεγαλύτερα παιδιά, υφίστανται αποφάσεις προσωρινής αναθέσεως της επιμέλειας που εκδόθηκαν στο Ηνωμένο Βασίλειο τον Ιούνιο του 2017. Ειδικότερα, το HCC είχε ήδη εκφράσει τις ανησυχίες του όσον αφορά την οικογένεια αυτή λόγω, μεταξύ άλλων, των συνθηκών υγιεινής εντός της οικίας της, της ικανότητας των γονέων να διαχειριστούν τη συμπεριφορά των παιδιών τους, των κρουσμάτων ενδοοικογενειακής βίας στο πλαίσιο προηγούμενων σχέσεων καθώς και της χρήσεως ναρκωτικών ουσιών. Επίσης αποδείχθηκε ότι ένα παιδί είχε υποστεί σωματική βλάβη μη οφειλόμενη σε ατύχημα και ότι δεν μπορούσε να αποκλειστεί το ενδεχόμενο αυτουργός αυτού του τραυματισμού να ήταν ο C.E.
- 24 Στις 8 Σεπτεμβρίου 2017, λόγω ανησυχιών των δημόσιων αρχών του Ηνωμένου Βασιλείου σχετικά με την ασφάλεια των παιδιών, το High Court of Justice (England and Wales) [ανώτερο δικαστήριο (Αγγλία και Ουαλία), Ηνωμένο Βασίλειο] εξέδωσε διάταξη για τη θέση των τριών παιδιών υπό δικαστική επιτροπεία, αναθέτοντας το δικαίωμα επιμέλειας στο HCC (στο εξής: διάταξη περί επιτροπείας), η οποία περιελάμβανε συγχρόνως διαταγή για την επιστροφή των τριών παιδιών (στο εξής: διαταγή περί επιστροφής).
- 25 Την ίδια ημέρα, το HCC επικοινωνήσε με την ομόλογο ιρλανδική αρχή, ήτοι την Child and Family Agency (υπηρεσία παιδικής και οικογενειακής πρόνοιας, Ιρλανδία, στο εξής: υπηρεσία), προς την οποία εξέφρασε την πρόθεσή του να ζητήσει από το High Court (England and Wales) [ανώτερο δικαστήριο (Αγγλία και Ουαλία)] να εκδώσει απόφαση για την επιστροφή των τριών παιδιών. Η υπηρεσία απάντησε ότι μια τέτοια απόφαση θα πρέπει να εκτελεστεί σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον κανονισμό 2201/2003. Αργότερα, την ίδια ημέρα, το HCC ενημέρωσε την υπηρεσία ότι η απόφαση εκδόθηκε αυθημερόν από το εν λόγω δικαστήριο.
- 26 Ακολούθησαν πολλές επισκέψεις στο σπίτι της οικογένειας E. στην Ιρλανδία, αλλά η υπηρεσία δεν εντόπισε οτιδήποτε ανησυχητικό σε σχέση με την κατάσταση των παιδιών. Οι ενδιαφερόμενοι γονείς επισήμαναν στην υπηρεσία ότι τους δόθηκε η συμβουλή να μεταβούν στην Ιρλανδία προκειμένου να αποφύγουν τις κοινωνικές υπηρεσίες και την ανάθεση της επιμέλειας των τριών παιδιών σε τρίτον.
- 27 Η υπηρεσία ενημέρωσε τους γονείς ότι θα ζητούσε την έκδοση αποφάσεως για την προσωρινή ανάθεση της επιμέλειας των τριών παιδιών βάσει των πληροφοριών που της είχε παράσχει το HCC. Επιπλέον, ενημέρωσε τους γονείς ότι το HCC θα ζητούσε ενδεχομένως από το High Court (ανώτερο δικαστήριο, Ιρλανδία) να αναγνωρίσει τη διαταγή περί επιστροφής των τριών παιδιών και ότι, αν το αίτημα αυτό γινόταν δεκτό, τα παιδιά αυτά θα έπρεπε να επιστρέψουν στο Ηνωμένο Βασίλειο.
- 28 Στις 14 Σεπτεμβρίου 2017, το District Court (περιφερειακό δικαστήριο, Ιρλανδία) ανέθεσε την προσωρινή επιμέλεια των τριών παιδιών στην υπηρεσία, η οποία τα τοποθέτησε σε ανάδοχες οικογένειες. Οι ενδιαφερόμενοι γονείς συναίνεσαν σε αυτή την προσωρινή ανάθεση επιμέλειας χωρίς πάντως να αναγνωρίσουν τη νομιμότητά της. Ακολούθησε συνάντηση μεταξύ της υπηρεσίας και των γονέων αυτών με αντικείμενο το σχέδιο προστασίας των παιδιών. Οι γονείς ενημερώθηκαν ρητώς ότι το HCC προετίθετο να ζητήσει την εκτέλεση της αποφάσεως περί επιστροφής που μόλις είχε εκδώσει το High Court of Justice (England and Wales) [ανώτερο δικαστήριο (Αγγλία και Ουαλία)], μέσω αιτήσεως χωρίς κατ' αντιμωλία συζήτηση (ex parte) ενώπιον του High Court (ανωτέρου δικαστηρίου, Ιρλανδία), προκειμένου τα παιδιά να επιστρέψουν στο Ηνωμένο Βασίλειο.

- 29 Στις 21 Σεπτεμβρίου 2017, το High Court (ανώτερο δικαστήριο, Ιρλανδία) εξέδωσε διάταξη, συμφώνως προς το κεφάλαιο III του κανονισμού 2201/2003, με την οποία αναγνωριζόταν η διάταξη περί επιτροπείας και διατασσόταν η «εκτέλεση της αποφάσεως αυτής εντός της ημεδαπής» (στο εξής: διάταξη *ex parte*). Την ίδια ημέρα, τα παιδιά παραδόθηκαν σε κοινωνικούς λειτουργούς του HCC και επέστρεψαν στο Ηνωμένο Βασίλειο.
- 30 Οι κοινωνικές υπηρεσίες του HCC είχαν ζητήσει ρητώς από τις ομολόγους ιρλανδικές αρχές να μην επικοινωνήσουν με τους ενδιαφερόμενους γονείς, εκτιμώντας ότι υπήρχε κίνδυνος διαφυγής. Ως εκ τούτου, οι γονείς αυτοί ενημερώθηκαν τηλεφωνικώς εκ των υστέρων, ήτοι την ημέρα της επιστροφής των τριών παιδιών, η δε διάταξη *ex parte* τους επιδόθηκε τύποις την επομένη.
- 31 Οι γονείς επιχείρησαν να προσβάλουν τη διάταξη περί επιτροπείας, πλην όμως στις 9 Οκτωβρίου 2017 το Court of Appeal (England and Wales) [Εφετείο (Αγγλία και Ουαλία), Ηνωμένο Βασίλειο] δεν τους επέτρεψε να ασκήσουν ένδικο μέσο.
- 32 Στις 24 Νοεμβρίου 2017, οι ενδιαφερόμενοι γονείς προσέβαλαν τη διάταξη *ex parte* ενώπιον του High Court (ανωτέρου δικαστηρίου, Ιρλανδία). Στις 18 Ιανουαρίου 2018, η εν λόγω προσφυγή, που κατατέθηκε δύο ημέρες μετά την εκπνοή της προθεσμίας του άρθρου 33, παράγραφος 5, του κανονισμού 2201/2003, απορρίφθηκε ως εκπρόθεσμη, με το σκεπτικό ότι η προθεσμία που προβλέπει η διάταξη αυτή είναι δημόσιας τάξεως και ότι το επιληφθέν δικαστήριο δεν είναι αρμόδιο να την παρατείνει. Οι ενδιαφερόμενοι γονείς προσέβαλαν την απόφαση αυτή ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου.
- 33 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Court of Appeal (εφετείο, Ιρλανδία), στην υπόθεση C-325/18, αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:
- «1) Δύναται δημόσια αρχή του κράτους συνήθους διαμονής παιδιών, σε περίπτωση κατά την οποία προβάλλεται ότι τα παιδιά μετακινήθηκαν παράνομα από τη χώρα αυτή από τους γονείς τους και/ή άλλα μέλη της οικογενείας τους κατά παράβαση δικαστικής αποφάσεως εκδοθείσας επί αιτήσεως της εν λόγω δημόσιας αρχής, να προσφύγει στα δικαστήρια άλλου κράτους μέλους για την κήρυξη της εκτελεστότητας δικαστικής αποφάσεως διατάσσουσας την επιστροφή των παιδιών στο κράτος της δημόσιας αρχής αυτής, βάσει των διατάξεων του κεφαλαίου III του κανονισμού [2201/2003], ή μήπως η προσφυγή αυτή συνιστά παράνομη καταστρατήγηση του άρθρου 11 του κανονισμού αυτού και της Συμβάσεως της Χάγης του 1980 ή, άλλως, συνιστά κατάχρηση δικαιώματος ή δικαίου εκ μέρους της οικείας αρχής;
 - 2) Έχει το επιληφθέν δικαστήριο διεθνή δικαιοδοσία να παρατείνει την προθεσμία ασκήσεως προσφυγής, κατά το άρθρο 33, παράγραφος 5, του κανονισμού [2201/2003], στην περίπτωση υποθέσεως που αφορά τις σχετικές με την κήρυξη εκτελεστότητας διατάξεις του εν λόγω κανονισμού, εάν η καθυστέρηση ως προς την άσκηση είναι ελάχιστη, η δε παράταση της προθεσμίας θα είχε διαφορετικά χορηγηθεί βάσει του εθνικού δικονομικού δικαίου;
 - 3) Με την επιφύλαξη του δεύτερου ερωτήματος, θίγει η εκ μέρους αλλοδαπής δημόσιας αρχής μετακίνηση των παιδιών από κράτος μέλος, όπως εν προκειμένω, δυνάμει αποφάσεως περί εκτελέσεως εκδοθείσας χωρίς να διεξαχθεί κατ' αντιμωλιαν συζήτηση, σύμφωνα με το άρθρο 31 του κανονισμού 2201/2003, αλλά εκτελεσθείσας πριν από την επίδοση της σχετικής αποφάσεως στους γονείς, στερώντας τους κατ' αυτόν τον τρόπο το δικαίωμά τους να ζητήσουν αναστολή εκτελέσεως της εν λόγω αποφάσεως εν αναμονή προσφυγής, το ουσιαστικό περιεχόμενο του δικαιώματος που παρέχεται στους γονείς βάσει του άρθρου 6 της [Συμβάσεως για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, η οποία υπεγράφη στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950,] και του άρθρου 47 του Χάρτη, ούτως ώστε, στην περίπτωση αυτή, να πρέπει να χορηγηθεί παράταση της προθεσμίας ασκήσεως της προσφυγής (για τους σκοπούς του άρθρου 33, παράγραφος 5, του εν λόγω κανονισμού);»

- 34 Στη συνέχεια, οι ενδιαφερόμενοι γονείς κατέθεσαν αίτηση ασφαλιστικών μέτρων ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου ζητώντας την αναστολή της διαδικασίας υιοθεσίας των τριών παιδιών.
- 35 Το HCC ανακοίνωσε την πρόθεσή του να κινήσει διαδικασία για την υιοθεσία του μικρότερου μόνο παιδιού, δεδομένου ότι τα άλλα δύο παιδιά διαμένουν επί του παρόντος στο Ηνωμένο Βασίλειο μαζί με τον πατέρα του ενός εξ αυτών.
- 36 Το HCC προσδιορίστηκε ως «διάδικος» στην υπόθεση της κύριας δίκης αλλά δεν μετέσχε στη διαδικασία αυτή ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου και δεν άσκησε το δικαίωμά του να αγορεύσει ενώπιόν του και να απαντήσει στις ερωτήσεις του.
- 37 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Court of Appeal (εφετείο, Ιρλανδία), στην υπόθεση C-375/18, αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Συνάδει προς το δίκαιο της Ένωσης, ειδικότερα προς τις διατάξεις του κανονισμού [2201/2003], η έκδοση διαταγής (προβλέπουσας τη λήψη προσωρινών μέτρων) από τα δικαστήρια κράτους μέλους, η οποία θα στρέφεται *in personam* κατά δημόσιου φορέα άλλου κράτους μέλους και θα απαγορεύει στον φορέα αυτόν να κινήσει ενώπιον των δικαστηρίων αυτού του άλλου κράτους μέλους τη διαδικασία υιοθεσίας ανηλίκων παιδιών, όταν η διαταγή *in personam* απορρέει από την ανάγκη προστασίας των δικαιωμάτων των διαδίκων σε διαδικασία εκτελέσεως που έχει ανακύψει στο πλαίσιο του κεφαλαίου III του ως άνω κανονισμού;»

- 38 Με απόφαση του Προέδρου του Δικαστηρίου της 11ης Ιουνίου 2018, οι υποθέσεις C-325/18 και C-375/18 ενώθηκαν προς διευκόλυνση της έγγραφης και της προφορικής διαδικασίας, καθώς και προς έκδοση κοινής αποφάσεως.

Επί της επείγουσας προδικαστικής διαδικασίας

- 39 Το αιτούν δικαστήριο ζήτησε να εξεταστεί η παρούσα προδικαστική παραπομπή με την επείγουσα διαδικασία του άρθρου 107 του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου.
- 40 Προς στήριξη του αιτήματός του, το αιτούν δικαστήριο υπογραμμίζει τον επείγοντα χαρακτήρα στην υπόθεση C-325/18 λαμβανομένης υπόψη της διαδικασίας υιοθεσίας των παιδιών που προετίθετο να κινήσει το HCC και προς την οποία αντιτίθεται η μητέρα των τριών παιδιών. Όσον αφορά το μικρότερο παιδί, ο πατέρας του επίσης αντιτίθεται στη διαδικασία αυτή.
- 41 Αφετέρου, το αιτούν δικαστήριο υποστηρίζει ότι η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως, στην υπόθεση C-375/18, έχει υποβληθεί στο πλαίσιο διαδικασίας ασφαλιστικών μέτρων η οποία, ελλείψει ενεργοποίησεως από το Δικαστήριο της επείγουσας προδικαστικής διαδικασίας, θα καταστεί άνευ πρακτικής αποτελεσματικότητας.
- 42 Επισημαίνεται συναφώς ότι, πρώτον, η παρούσα προδικαστική παραπομπή αφορά την ερμηνεία του κανονισμού 2201/2003, ο οποίος εκδόθηκε βάσει, μεταξύ άλλων, του άρθρου 61, στοιχείο γ', ΕΚ, νυν άρθρου 67 ΣΛΕΕ, που περιλαμβάνεται στον τίτλο V του τρίτου μέρους της Συνθήκης ΛΕΕ, τον σχετικό με τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης. Κατά συνέπεια, η προδικαστική αυτή παραπομπή μπορεί να εξεταστεί με την επείγουσα προδικαστική διαδικασία.
- 43 Δεύτερον, πρέπει να επισημανθεί ότι οι υποθέσεις των κύριων δικών αφορούν τρία παιδιά κάτω των έξι ετών, που βρίσκονται μακριά από τη μητέρα τους επί σχεδόν ένα έτος, και ότι το HCC έχει προβεί σε ενέργειες στο Ηνωμένο Βασίλειο με σκοπό την υιοθεσία του μικρότερου παιδιού.

- 44 Υπό τις συνθήκες αυτές, το πρώτο τμήμα του Δικαστηρίου αποφάσισε, στις 11 Ιουνίου 2018, κατόπιν προτάσεως του εισηγητή δικαστή και αφού άκουσε τη γενική εισαγγελέα, να δεχθεί το αίτημα του αιτούντος δικαστηρίου να εξετάσει την παρούσα προδικαστική παραπομπή με την επείγουσα προδικαστική διαδικασία.

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Επί του πρώτου ερωτήματος στην υπόθεση C-352/18

- 45 Με το πρώτο ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί αν οι γενικές διατάξεις του κεφαλαίου III του κανονισμού 2201/2003 έχουν την έννοια ότι, στην περίπτωση που προβάλλεται ότι παιδιά έχουν μετακινηθεί παρανόμως, η απόφαση δικαστηρίου του κράτους μέλους όπου τα παιδιά είχαν τη συνήθη διαμονή τους, με την οποία διατάσσεται η επιστροφή των παιδιών αυτών, μπορεί να κηρυχθεί εκτελεστή στο κράτος μέλος υποδοχής κατά τις γενικές αυτές διατάξεις.
- 46 Το αιτούν δικαστήριο ερωτά, ειδικότερα, αν το ΗCC όφειλε να έχει εξαντλήσει τα διαθέσιμα δυνάμει της Συμβάσεως της Χάγης του 1980 ένδικα βοηθήματα και μέσα εντός του κράτους μέλους υποδοχής πριν επιχειρήσει, όπως έπραξε, να επιτύχει την αναγνώριση και εκτέλεση της διατάξεως περί επιτροπείας, δυνάμει του κεφαλαίου III του κανονισμού 2201/2003.
- 47 Πρώτον, διαπιστώνεται ότι, μολοντί ο κανονισμός αυτός αποσκοπεί, όπως προκύπτει από το προοίμιό του, στη δημιουργία ενός δικαστικού χώρου στηριζόμενου στην αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισεως των δικαστικών αποφάσεων μέσω της θεσπίσεως κανόνων που διέπουν τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε θέματα γονικής μέριμνας, ενώ η Σύμβαση έχει, κατά το άρθρο της 1, στοιχείο α', ως σκοπό να εξασφαλίσει την άμεση επιστροφή των παιδιών που έχουν μετακινηθεί ή κατακρατούνται παρανόμως σε οποιοδήποτε συμβαλλόμενο κράτος, υφίσταται στενός σύνδεσμος μεταξύ των δύο αυτών νομικών πράξεων οι οποίες έχουν, κατ' ουσίαν, ως κοινό σκοπό την αποτροπή της απαγωγής παιδιών μεταξύ κρατών και την άμεση επιστροφή του παιδιού, σε περίπτωση απαγωγής, στο κράτος της συνήθους διαμονής του (βλ., υπ' αυτή την έννοια, απόφαση της 11ης Ιουλίου 2008, Rinau, C-195/08 PPU, EU:C:2008:406, σκέψεις 48 και 52).
- 48 Επισημαίνεται ότι η αιτιολογική σκέψη 17 του κανονισμού 2201/2003 τονίζει τον συμπληρωματικό χαρακτήρα του εν λόγω κανονισμού, επισημαίνοντας ότι αυτός συμπληρώνει τις διατάξεις της Συμβάσεως της Χάγης του 1980, η οποία πάντως εξακολουθεί να τυγχάνει εφαρμογής.
- 49 Το άρθρο 34 της Συμβάσεως αυτής προβλέπει επίσης ότι «δεν εμποδίζει την επίκληση ενός άλλου διεθνούς κειμένου που δεσμεύει το κράτος προέλευσης και το κράτος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση ή την επίκληση του μη συμβατικού δικαίου του τελευταίου αυτού κράτους για να επιτευχθεί η επιστροφή του παιδιού που μετακινήθηκε ή κατακρατήθηκε παράνομα ή για να οργανωθεί το δικαίωμα επικοινωνίας».
- 50 Η διάρθρωση των δύο επίμαχων νομικών πράξεων διευκρινίζεται στο άρθρο 11, παράγραφος 1, του κανονισμού 2201/2003, κατά το οποίο τα δικαστήρια κράτους μέλους οφείλουν να εφαρμόζουν τις παραγράφους 2 έως 8 του άρθρου αυτού επί της διαδικασίας επιστροφής που προβλέπει η Σύμβαση της Χάγης του 1980.
- 51 Διαπιστώνεται ότι οι διατάξεις αυτές δεν επιτάσσουν όπως ένα πρόσωπο, ένας φορέας ή μια αρχή, σε περίπτωση που προβάλλεται ότι υφίσταται διεθνής απαγωγή παιδιού, στηρίζεται στη Σύμβαση της Χάγης του 1980 για να ζητήσει την άμεση επιστροφή του παιδιού αυτού στο κράτος της συνήθους διαμονής του.

- 52 Η ερμηνεία αυτή ενισχύεται από το άρθρο 60 του κανονισμού 2201/2003, από το οποίο προκύπτει ότι ο κανονισμός αυτός υπερισχύει της Συμβάσεως της Χάγης του 1980 (απόφαση της 11ης Ιουλίου 2008, *Rinau*, C-195/08 PPU, EU:C:2008:406, σκέψη 54).
- 53 Επομένως, ο δικαιούχος της γονικής μέριμνας δύναται να ζητήσει την αναγνώριση και εκτέλεση, συμφώνως προς τις διατάξεις του κεφαλαίου III του κανονισμού 2201/2003, αποφάσεως σχετικής με τη γονική μέριμνα και την επιστροφή παιδιών, η οποία έχει εκδοθεί από αρμόδιο δικαστήριο δυνάμει του κεφαλαίου II, τμήμα 2, του κανονισμού 2201/2003, ακόμη και όταν δεν έχει υποβάλει αίτηση επιστροφής βάσει της Συμβάσεως της Χάγης του 1980.
- 54 Δεύτερον, πρέπει να εξεταστεί αν η διαταγή περί επιστροφής εμπίπτει στο καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής του κανονισμού αυτού, πράγμα το οποίο αμφισβητεί ο C.E.
- 55 Όπως προκύπτει από το άρθρο του 1, παράγραφος 1, στοιχείο β', ο κανονισμός 2201/2003 εφαρμόζεται, ανεξαρτήτως του είδους του δικαστηρίου, επί αστικών υποθέσεων που αφορούν, μεταξύ άλλων, την ανάθεση, την άσκηση, την ανάθεση σε τρίτο και την ολική ή μερική αφαίρεση της γονικής μέριμνας. Στο πλαίσιο αυτό, η έννοια των «αστικών υποθέσεων» δεν πρέπει να ερμηνεύεται στενά, αλλά πρέπει να θεωρείται αυτοτελής έννοια του δικαίου της Ένωσης περιλαμβάνουσα, ιδίως, κάθε αίτηση, μέτρο ή απόφαση περί «γονικής μέριμνας» κατά την έννοια του εν λόγω κανονισμού, σύμφωνα με τον σκοπό που υπενθυμίζεται στην αιτιολογική του σκέψη 5 (απόφαση της 21ης Οκτωβρίου 2015, *Gogona*, C-215/15, EU:C:2015:710, σκέψη 26).
- 56 Το άρθρο 1, παράγραφος 2, στοιχεία α' έως δ', του κανονισμού 2201/2003 διευκρινίζει ότι στα ζητήματα που αφορούν τη γονική μέριμνα περιλαμβάνονται, ιδίως, το δικαίωμα επιμέλειας, η επιτροπεία, ο ορισμός και τα καθήκοντα προσώπων ή οργανώσεων στα οποία ανατίθεται η επιμέλεια του προσώπου ή η διοίκηση της περιουσίας του παιδιού, η εκπροσώπησή του ή η φροντίδα του, καθώς και η τοποθέτηση του παιδιού σε ανάδοχη οικογένεια ή σε ίδρυμα.
- 57 Στην έννοια της «γονικής μέριμνας» κατά το άρθρο 2, παράγραφος 7, του κανονισμού 2201/2003 δίδεται ευρύς ορισμός, υπό την έννοια ότι περιλαμβάνει το σύνολο των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που παρέχονται ή επιβάλλονται σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο με δικαστική απόφαση, απευθείας από τον νόμο ή με ισχύουσα συμφωνία όσον αφορά το πρόσωπο ή την περιουσία του παιδιού (αποφάσεις της 27ης Νοεμβρίου 2007, C, C-435/06, EU:C:2007:714, σκέψη 49, και της 26ης Απριλίου 2012, *Health Service Executive*, C-92/12 PPU, EU:C:2012:255, σκέψη 59).
- 58 Διαπιστώνεται ότι η εκ μέρους δικαστηρίου άσκηση της αρμοδιότητας να θέσει ορισμένο πρόσωπο υπό επιτροπεία συνεπάγεται την άσκηση δικαιωμάτων συνδεδεμένων με την καλή διαβίωση και την ανατροφή των παιδιών, τα οποία κανονικά θα ασκούσαν οι γονείς, κατά την έννοια του άρθρου 1, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού 2201/2003, ή ακόμη περιλαμβάνει και πτυχές συνδεδεμένες με την επιτροπεία ή την κηδεμονία, κατά την έννοια του άρθρου 1, παράγραφος 2, στοιχείο β', του κανονισμού αυτού. Όπως επισήμανε το αιτούν δικαστήριο, η ανάθεση του δικαιώματος επιμέλειας σε διοικητική αρχή εμπίπτει επίσης στο πεδίο εφαρμογής του εν λόγω κανονισμού.
- 59 Συναφώς, από την αίτηση προδικαστικής αποφάσεως προκύπτει ότι με τη διάταξη *ex parte*, την οποία εξέδωσε το High Court (ανώτερο δικαστήριο, Ιρλανδία) συμφώνως προς το κεφάλαιο III του κανονισμού 2201/2003, αναγνωρίστηκε και κηρύχθηκε εκτελεστή στην Ιρλανδία η διάταξη περί επιτροπείας.
- 60 Δεν αμφισβητείται ότι η αίτηση επιστροφής των τριών παιδιών δεν είχε ως βάση της τη Σύμβαση της Χάγης του 1980 και ότι το διατακτικό της διατάξεως περί επιτροπείας αποτελείται από διάφορα στοιχεία, μεταξύ των οποίων η θέση των παιδιών αυτών υπό δικαστική επιτροπεία και η διαταγή περί επιστροφής. Προκύπτει, επομένως, ότι η τελευταία αυτή διαταγή αποτελεί το επακόλουθο της σχετικής με τη γονική μέριμνα αποφάσεως και είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με αυτή.

- 61 Επομένως, απόφαση με την οποία τα παιδιά τίθενται υπό επιτροπεία και διατάσσεται η επιστροφή τους, όπως η επίμαχη στην υπόθεση της κύριας δίκης απόφαση, η κήρυξη εκτελεστότητας της οποίας ζητήθηκε ενώπιον του High Court (ανωτέρου δικαστηρίου, Ιρλανδία), αφορά την ανάθεση και/ή την άσκηση και/ή τον περιορισμό της γονικής μέριμνας, κατά την έννοια του άρθρου 1, παράγραφος 1, του κανονισμού 2201/2003, και έχει ως αντικείμενο το «δικαίωμα επιμέλειας» και/ή την «επιτροπεία», κατά την έννοια της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού. Ως εκ τούτου, η απόφαση αυτή εμπίπτει στο καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής του κανονισμού αυτού.
- 62 Κατόπιν των προεκτεθέντων, στο πρώτο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι οι γενικές διατάξεις του κεφαλαίου III του κανονισμού 2201/2003 έχουν την έννοια ότι, στην περίπτωση που προβάλλεται ότι παιδιά έχουν μετακινηθεί παρανόμως, η απόφαση δικαστηρίου του κράτους μέλους όπου τα παιδιά είχαν τη συνήθη διαμονή τους, με την οποία διατάσσεται η επιστροφή των παιδιών αυτών και η οποία αποτελεί το επακόλουθο αποφάσεως σχετικής με τη γονική μέριμνα, μπορεί να κηρυχθεί εκτελεστή στο κράτος μέλος υποδοχής κατά τις γενικές αυτές διατάξεις.

Επί του δευτέρου και του τρίτου ερωτήματος στην υπόθεση C-325/18

- 63 Με το δεύτερο και το τρίτο ερώτημά του, τα οποία πρέπει να συνεξεταστούν, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί αν το άρθρο 33, παράγραφος 1, του κανονισμού 2201/2003, ερμηνευόμενο υπό το πρίσμα του άρθρου 47 του Χάρτη, έχει την έννοια ότι, σε περίπτωση όπως αυτή της υποθέσεως της κύριας δίκης, δεν επιτρέπει την εκτέλεση αποφάσεως δικαστηρίου κράτους μέλους με την οποία διατάσσονται η θέση υπό επιτροπεία και η επιστροφή παιδιών και η οποία έχει κηρυχθεί εκτελεστή στο κράτος μέλος αναγνωρίσεως πριν από την επίδοση στους ενδιαφερόμενους γονείς του εγγράφου κηρύξεως εκτελεστότητας της αποφάσεως αυτής, και αν η προθεσμία ασκήσεως προσφυγής που ορίζει η παράγραφος 5 του ίδιου άρθρου 33 πρέπει να αντιστασεται στο πρόσωπο κατά του οποίου έχει ζητηθεί η εκτέλεση της εν λόγω αποφάσεως.
- 64 Όπως προκύπτει από την αίτηση προδικαστικής αποφάσεως, η διάταξη του άρθρου 42Α, κανόνας 10, παράγραφος 2, σημείο ii, του κανονισμού διαδικασίας των ανωτέρων δικαστηρίων ορίζει ότι «η εκτέλεση της δικαστικής αποφάσεως ή της διατάξεως μπορεί να διενεργηθεί πριν από την εκπνοή» της προθεσμίας ασκήσεως της προσφυγής.
- 65 Πράγματι, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι, προκειμένου να αποφευχθεί το ενδεχόμενο το ανασταλτικό αποτέλεσμα τυχόν προσφυγής κατά αποφάσεως σχετικής με την κήρυξη εκτελεστότητας να θέσει εν αμφιβόλω την προβλεπόμενη στο άρθρο 31 του κανονισμού 2201/2003 σύντομη προθεσμία, η απόφαση περί τοποθετήσεως καθίσταται εκτελεστή από τη στιγμή που το δικαστήριο του κράτους μέλους εκτελέσεως κήρυξε την εκτελεστότητα της αποφάσεως αυτής κατά το εν λόγω άρθρο 31 (απόφαση της 26ης Απριλίου 2012, Health Service Executive, C-92/12 PPU, EU:C:2012:255, σκέψη 125). Ως εκ τούτου, το Δικαστήριο δέχθηκε ότι, προκειμένου να μην καταστεί ο κανονισμός 2201/2003 άνευ πρακτικής αποτελεσματικότητας, η απόφαση του δικαστηρίου του κράτους μέλους εκτελέσεως σχετικά με την αίτηση κηρύξεως της εκτελεστότητας πρέπει να εκδίδεται ταχύτατα χωρίς η προσφυγή κατά αυτής της αποφάσεως του δικαστηρίου του κράτους μέλους εκτελέσεως να έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα (απόφαση της 26ης Απριλίου 2012, Health Service Executive, C-92/12 PPU, EU:C:2012:255, σκέψη 129).
- 66 Εντούτοις, η ως άνω κρίση δεν προδικάζει την απάντηση στο διακριτό ζήτημα κατά πόσον απόφαση που έχει κηρυχθεί εκτελεστή στο στάδιο της διαδικασίας ex parte μπορεί να εκτελεστεί πριν από την επίδοσή της.
- 67 Συναφώς, διαπιστώνεται κατ' αρχάς ότι το γράμμα του άρθρου 33 του κανονισμού 2201/2003 δεν καθιστά αφ' εαυτού δυνατή την απάντηση στα υποβληθέντα ερωτήματα.

- 68 Πράγματι, η διάταξη αυτή, μολονότι προβλέπει ότι η προθεσμία για την άσκηση προσφυγής κατά της αποφάσεως περί εκτελέσεως αρχίζει από την επίδοση της αποφάσεως αυτής, εντούτοις δεν διευκρινίζει αν η εκτέλεση μπορεί να διενεργηθεί πριν από την επίδοση αυτή.
- 69 Υπενθυμίζεται συναφώς ότι η απαίτηση επιδόσεως της αποφάσεως περί κηρύξεως της εκτελεστότητας έχει ως αποστολή, αφενός, να προστατεύσει τα δικαιώματα του διαδίκου κατά του οποίου ζητείται η εκτέλεση αποφάσεως και, αφετέρου, να χρησιμεύσει ως απόδειξη, επιτρέποντας τον ακριβή υπολογισμό της αυστηρής και δεσμευτικής προθεσμίας που προβλέπεται από το άρθρο 33 του κανονισμού 2201/2003 (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 16ης Φεβρουαρίου 2006, Verdoliva, C-3/05, EU:C:2006:113, σκέψη 34).
- 70 Μέσω της ως άνω απαιτήσεως επιδόσεως, καθώς και της ταυτόχρονης διαβιβάσεως πληροφοριών σχετικών με την προσφυγή, διασφαλίζεται ότι ο διάδικος κατά του οποίου ζητείται η εκτέλεση έχει δικαίωμα αποτελεσματικής προσφυγής. Επομένως, για να μπορέσει να γίνει δεκτό ότι ο ενδιαφερόμενος διάδικος ήταν σε θέση, κατά την έννοια του άρθρου 33 του κανονισμού 2201/2003, να ασκήσει προσφυγή κατά αποφάσεως περί κηρύξεως εκτελεστότητας, πρέπει να είχε λάβει γνώση του περιεχομένου της αποφάσεως αυτής, πράγμα το οποίο προϋποθέτει ότι η εν λόγω απόφαση του επιδόθηκε ή του κοινοποιήθηκε (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 14ης Δεκεμβρίου 2006, ASML, C-283/05, EU:C:2006:787, σκέψη 40).
- 71 Συναφώς, όπως προκύπτει από την αίτηση προδικαστικής αποφάσεως, κατά τη διάταξη του άρθρου 42Α, κανόνας 10, παράγραφος 2, σημείο iii, του κανονισμού διαδικασίας των ανωτέρων δικαστηρίων, η απόφαση περί κηρύξεως της εκτελεστότητας πρέπει να περιέχει μνεία κατά την οποία «η εκτέλεση της δικαστικής αποφάσεως ή της διατάξεως μπορεί να ανασταλεί με αίτημα ενώπιον δικαστηρίου, εφόσον έχει ασκηθεί τακτικό ένδικο μέσο στο κράτος μέλος προελεύσεως».
- 72 Πράγματι, η δυνατότητα διαδίκου να ζητήσει, συμφώνως προς το εθνικό δίκαιο, την αναστολή εκτελέσεως τέτοιας αποφάσεως συνιστά ουσιώδη εγγύηση του θεμελιώδους δικαιώματος σε αποτελεσματική προσφυγή και, γενικότερα, των δικαιωμάτων άμυνας, η οποία μπορεί να χορηγείται, μεταξύ άλλων, αν η εκτέλεση της αποφάσεως ενδέχεται να έχει προδήλως υπερβολικές συνέπειες.
- 73 Υπό τις περιστάσεις αυτές, ενώ, όπως επεσήμανε η γενική εισαγγελέας στο σημείο 119 των προτάσεών της, το πρόσωπο κατά του οποίου ζητείται η εκτέλεση πρέπει να έχει τη δυνατότητα ασκήσεως προσφυγής προκειμένου να μπορεί να προβάλει, ιδίως, έναν από τους λόγους μη αναγνώρισεως που προβλέπονται στο άρθρο 23 του κανονισμού αυτού, διαπιστώνεται ότι η εκτέλεση της διαταγής περί επιστροφής πριν από την επίδοση της διατάξεως στους ενδιαφερόμενους γονείς εμπόδισε τους τελευταίους να προσβάλουν εγκαίρως την «απόφαση η οποία κηρύσσει την εκτελεστότητα», κατά την έννοια του άρθρου 33, παράγραφος 5, του κανονισμού 2201/2003, και, εν πάση περιπτώσει, να ζητήσουν την αναστολή της εκτελέσεώς της.
- 74 Επιπλέον, επισημαίνεται ότι, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση ενώπιον του Δικαστηρίου, το ΗCC υποστήριξε ότι η άμεση εκτέλεση της αποφάσεως κατέστη αναγκαία λόγω «εν γένει κινδύνου διαφυγής». Εντούτοις, διαπιστώνεται ότι, από τις 14 Σεπτεμβρίου 2017, τα παιδιά είχαν τοποθετηθεί σε ανάδοχη οικογένεια στην Ιρλανδία. Επομένως, η εκτέλεση της αποφάσεως με την οποία διατάχθηκε η επιστροφή τους στο Ηνωμένο Βασίλειο προφανώς δεν εμφάνιζε ιδιαίτερος επείγοντα χαρακτήρα.
- 75 Υπό τις συνθήκες αυτές, διαπιστώνεται ότι είναι αντίθετη προς το άρθρο 33, παράγραφος 1, του κανονισμού 2201/2003, ερμηνευόμενο υπό το πρίσμα του άρθρου 47 του Χάρτη, η εκτέλεση αποφάσεως δικαστηρίου κράτους μέλους με την οποία διατάσσονται η θέση υπό επιτροπεία και η επιστροφή παιδιών και η οποία έχει κηρυχθεί εκτελεστή στο κράτος μέλος αναγνώρισεως πριν από την επίδοση στους ενδιαφερόμενους γονείς του εγγράφου κηρύξεως εκτελεστότητας της αποφάσεως αυτής.

- 76 Το αιτούν δικαστήριο ζητεί επίσης να διευκρινιστεί αν, υπό τέτοιες περιστάσεις, το άρθρο 33, παράγραφος 5, του κανονισμού 2201/2003 έχει την έννοια ότι η προθεσμία ασκήσεως προσφυγής που ορίζει η διάταξη αυτή πρέπει να αντιταχθεί στους ενδιαφερόμενους γονείς.
- 77 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά πάγια νομολογία, οι προθεσμίες παραγραφής αποσκοπούν, εν γένει, στην κατοχύρωση της ασφάλειας δικαίου (απόφαση της 7ης Ιουλίου 2016, Lebek, C-70/15, EU:C:2016:524, σκέψη 55 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Εξάλλου, είναι επίσης σύμφωνο προς το υπέρτερο συμφέρον του παιδιού να μπορούν οι αποφάσεις που το αφορούν να προσβληθούν μόνον εντός περιορισμένου χρονικού διαστήματος.
- 78 Στην υπόθεση της κύριας δίκης, δεν αμφισβητείται ότι η απόφαση περί κηρύξεως της εκτελεστότητας όντως επιδόθηκε στους ενδιαφερόμενους γονείς.
- 79 Ασφαλώς, δεδομένου ότι η επίδοση διενεργήθηκε μετά την εκτέλεση της αποφάσεως αυτής, οι γονείς δεν μπόρεσαν να ασκήσουν το δικαίωμά τους να ζητήσουν την αναστολή εκτελέσεως της διαταγής περί επιστροφής. Εντούτοις, αυτή η προσβολή των δικαιωμάτων άμυνάς τους δεν έχει συνέπειες για την προθεσμία ασκήσεως προσφυγής που άρχισε να τρέχει με την επίδοση της αποφάσεως αυτής.
- 80 Υπό τις συνθήκες αυτές, η προθεσμία ασκήσεως προσφυγής κατά το άρθρο 33, παράγραφος 5, του κανονισμού 2201/2003 δεν μπορεί να παραταθεί από το επιληφθέν δικαστήριο.
- 81 Λαμβανομένων υπόψη των εκτιμήσεων που παρατίθενται στη σκέψη 75 της παρούσας αποφάσεως, εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να εξετάσει αν το εθνικό δίκαιο του επιτρέπει να ανακαλέσει την προγενεστέρως εκδοθείσα απόφαση επί της αιτήσεως κηρύξεως της εκτελεστότητας.
- 82 Επομένως, στο δεύτερο και στο τρίτο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 33, παράγραφος 1, του κανονισμού 2201/2003, ερμηνευόμενο υπό το πρίσμα του άρθρου 47 του Χάρτη, έχει την έννοια ότι, σε περίπτωση όπως αυτή της υποθέσεως της κύριας δίκης, δεν επιτρέπει την εκτέλεση αποφάσεως δικαστηρίου κράτους μέλους με την οποία διατάσσονται η θέση υπό επιτροπεία και η επιστροφή παιδιών και η οποία έχει κηρυχθεί εκτελεστή στο κράτος μέλος αναγνωρίσεως πριν από την επίδοση στους ενδιαφερόμενους γονείς του εγγράφου κηρύξεως εκτελεστότητας της αποφάσεως αυτής. Το άρθρο 33, παράγραφος 5, του κανονισμού 2201/2003 έχει την έννοια ότι η προθεσμία ασκήσεως προσφυγής που προβλέπεται στη διάταξη αυτή δεν μπορεί να παραταθεί από το επιληφθέν δικαστήριο.

Επί του ερωτήματος στην υπόθεση C-375/18

- 83 Με το τέταρτο ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί αν ο κανονισμός 2201/2003 έχει την έννοια ότι, σε περίπτωση όπως αυτή της υποθέσεως της κύριας δίκης, δεν επιτρέπει σε δικαστήριο κράτους μέλους να λάβει ασφαλιστικά μέτρα συνιστάμενα στην έκδοση διαταγής κατά δημόσιας υπηρεσίας άλλου κράτους μέλους με την οποία απαγορεύεται στην υπηρεσία αυτή να κινήσει ή να συνεχίσει, ενώπιον των δικαστηρίων αυτού του άλλου κράτους μέλους, διαδικασία υιοθεσίας παιδιών που διαμένουν στο εν λόγω κράτος.
- 84 Υπενθυμίζεται ότι το άρθρο 20 του κανονισμού 2201/2003 επιτρέπει στα δικαστήρια τα οποία αφορά η διάταξη αυτή να λαμβάνουν ασφαλιστικά μέτρα, υπό την προϋπόθεση να μη θεμελιώνουν τη διεθνή δικαιοδοσία τους, όσον αφορά τη γονική μέριμνα, σε κάποιο από τα άρθρα του τμήματος 2 του κεφαλαίου II του κανονισμού αυτού (απόφαση της 15ης Ιουλίου 2010, Purrucker, C-256/09, EU:C:2010:437, σκέψη 63).

- 85 Τα δικαστήρια αυτά δύνανται να λαμβάνουν ασφαλιστικά μέτρα μόνον εφόσον συντρέχουν σωρευτικώς τρεις προϋποθέσεις, ήτοι:
- τα οικεία μέτρα να είναι επείγοντα,
 - να λαμβάνονται σε σχέση με πρόσωπα ή περιουσιακά στοιχεία που βρίσκονται στο κράτος μέλος της έδρας των δικαστηρίων αυτών, και
 - να είναι προσωρινής φύσεως (απόφαση της 15ης Ιουλίου 2010, Purrucker, C-256/09, EU:C:2010:437, σκέψη 77 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 86 Επομένως, απόφαση από την οποία δεν προκύπτει αν εκδόθηκε από δικαστήριο που έχει, ή έκρινε ότι έχει, διεθνή δικαιοδοσία ως προς την ουσία δεν εμπίπτει οπωσδήποτε στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 20 του κανονισμού 2201/2003, αλλά εμπίπτει στην εν λόγω διάταξη μόνον εφόσον πληροί τις προβλεπόμενες από αυτή προϋποθέσεις (απόφαση της 15ης Ιουλίου 2010, Purrucker, C-256/09, EU:C:2010:437, σκέψη 78).
- 87 Διαπιστώνεται ότι η επίμαχη στην υπόθεση της κύριας δίκης αίτηση περί εκδόσεως διαταγής δεν αφορά πρόσωπα ευρισκόμενα στο κράτος μέλος όπου έχει την έδρα του το αιτούν δικαστήριο και, ως εκ τούτου, δεν πληροί τη σχετική προϋπόθεση που παρατίθεται στη σκέψη 85 της παρούσας αποφάσεως.
- 88 Επομένως, ασφαλιστικό μέτρο όπως η επίμαχη στην υπόθεση της κύριας δίκης διαταγή, η λήψη του οποίου έχει ζητηθεί ενώπιον δικαστηρίου ορισμένου κράτους μέλους κατά δημόσιας υπηρεσίας άλλου κράτους μέλους προκειμένου να απαγορευθεί στην υπηρεσία αυτή να κινηθεί ή να συνεχίσει ενώπιον των δικαστηρίων αυτού του άλλου κράτους μέλους διαδικασία υιοθεσίας παιδιών που διαμένουν στο εν λόγω κράτος, δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 20 του κανονισμού 2201/2003.
- 89 Εξάλλου, το αιτούν δικαστήριο ζητεί να διευκρινιστεί αν τέτοια διαταγή ισοδυναμεί με επιβολή απαγορεύσεως στο HCC να προσφύγει ενώπιον των αρμόδιων αγγλικών δικαστηρίων και, ως εκ τούτου, συνιστά μορφή «anti-suit injunction» που, όπως προκύπτει από τις αποφάσεις της 27ης Απριλίου 2004, Turner (C-159/02, EU:C:2004:228), καθώς και της 10ης Φεβρουαρίου 2009, Allianz και Generali Assicurazioni Generali (C-185/07, EU:C:2009:69), δεν είναι επιτρεπτή.
- 90 Με τις αποφάσεις αυτές, το Δικαστήριο έκρινε ότι μια «anti-suit injunction», ήτοι η διαταγή με την οποία απαγορεύεται σε διάδικο να κινηθεί ή να συνεχίσει διαδικασία ενώπιον των δικαστηρίων άλλου κράτους μέλους, αντιβαίνει στη Σύμβαση της 27ης Σεπτεμβρίου 1968, για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ 1982, L 388, σ. 7), καθώς και στον κανονισμό 44/2001, διότι τέτοια διαταγή είναι αντίθετη προς την αρχή κατά την οποία τα επιλαμβανόμενα δικαστήρια καθορίζουν μόνα τους, βάσει των εφαρμοστέων κανόνων, αν έχουν διεθνή δικαιοδοσία όσον αφορά τη διαφορά που υποβάλλεται στην κρίση τους. Επιπλέον, μια τέτοια επέμβαση στη διεθνή δικαιοδοσία δικαστηρίου άλλου κράτους μέλους είναι ασύμβατη με την αρχή της αμοιβαίας εμπιστοσύνης που αποτελεί τη βάση για τη θέσπιση ενός δεσμευτικού συστήματος διεθνούς δικαιοδοσίας, προς το οποίο οφείλουν να συμμορφώνονται όλα τα δικαστήρια που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των νομικών αυτών πράξεων (αποφάσεις της 27ης Απριλίου 2004, Turner, C-159/02, EU:C:2004:228, σκέψεις 24 και 25· της 10ης Φεβρουαρίου 2009, Allianz και Generali Assicurazioni Generali, C-185/07, EU:C:2009:69, σκέψεις 29 και 30, καθώς και της 13ης Μαΐου 2015, Gazprom, C-536/13, EU:C:2015:316, σκέψεις 33 και 34).
- 91 Εν προκειμένω, πρέπει να θεωρηθεί, συμφώνως προς τη νομολογία αυτή, ότι ο κανονισμός 2201/2003, ιδίως το άρθρο του 26, δεν θα μπορούσε να επιτρέψει την έκδοση διαταγής που να απαγορεύει στο HCC να κινηθεί δικαστική διαδικασία στο Ηνωμένο Βασίλειο για την υιοθεσία των παιδιών ή να θέτει εν αμφιβόλω τη διεθνή δικαιοδοσία των αγγλικών δικαστηρίων ως προς το ζήτημα αυτό.

- 92 Πάντως, διαπιστώνεται ότι διαταγή, όπως αυτή που ζητήθηκε από τους ενδιαφερόμενους γονείς, δεν θα έχει, σύμφωνα με όσα εξέθεσε το αιτούν δικαστήριο και όπως επισήμανε η γενική εισαγγελέας στα σημεία 153 και 154 των προτάσεών της, ούτε ως σκοπό ούτε ως αποτέλεσμα να μην μπορεί το ΗCC να προσφύγει ενώπιον αγγλικού δικαστηρίου για το ίδιο αντικείμενο με εκείνο της ένδικης διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, δεδομένου ότι δικαστική διαδικασία υιοθεσίας η οποία κινείται ή συνεχίζεται στο Ηνωμένο Βασίλειο έχει αντικείμενο και αποτελέσματα διαφορετικά από εκείνα της διαδικασίας την οποία προβλέπει ο κανονισμός 2201/2003 όσον αφορά την επιστροφή των παιδιών και η οποία αποσκοπεί στην προστασία του δικαιώματος προσφυγής των ενδιαφερόμενων γονέων.
- 93 Επιπλέον, όπως προκύπτει από αυτό καθαυτό το γράμμα του άρθρου 1, παράγραφος 3, στοιχείο β', του κανονισμού 2201/2003, η απόφαση για την υιοθεσία και τα προπαρασκευαστικά μέτρα υιοθεσίας δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού αυτού.
- 94 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των ανωτέρω, στο τέταρτο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι ο κανονισμός 2201/2003 έχει την έννοια ότι, σε περίπτωση όπως αυτή της υποθέσεως της κύριας δίκης, δεν αποκλείει τη δυνατότητα δικαστηρίου κράτους μέλους να λάβει ασφαλιστικά μέτρα συνιστάμενα στην έκδοση διαταγής κατά δημόσιας υπηρεσίας άλλου κράτους μέλους με την οποία απαγορεύεται στην υπηρεσία αυτή να κινήσει ή να συνεχίσει, ενώπιον των δικαστηρίων αυτού του άλλου κράτους μέλους, διαδικασία υιοθεσίας παιδιών που διαμένουν στο εν λόγω κράτος.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 95 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφαινεται:

- 1) Οι γενικές διατάξεις του κεφαλαίου III του κανονισμού (ΕΚ) 2201/2003 του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2003, για τη διεθνή δικαιοδοσία και την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε γαμικές διαφορές και διαφορές γονικής μέριμνας ο οποίος καταργεί τον κανονισμό (ΕΚ) 1347/2000, έχουν την έννοια ότι, στην περίπτωση που προβάλλεται ότι παιδιά έχουν μετακινηθεί παρανόμως, η απόφαση δικαστηρίου του κράτους μέλους όπου τα παιδιά είχαν τη συνήθη διαμονή τους, με την οποία διατάσσεται η επιστροφή των παιδιών αυτών και η οποία αποτελεί το επακόλουθο αποφάσεως σχετικής με τη γονική μέριμνα, μπορεί να κηρυχθεί εκτελεστή στο κράτος μέλος υποδοχής κατά τις γενικές αυτές διατάξεις.
- 2) Το άρθρο 33, παράγραφος 1, του κανονισμού 2201/2003, ερμηνευόμενο υπό το πρίσμα του άρθρου 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχει την έννοια ότι, σε περίπτωση όπως αυτή της υποθέσεως της κύριας δίκης, δεν επιτρέπει την εκτέλεση αποφάσεως δικαστηρίου κράτους μέλους με την οποία διατάσσονται η θέση υπό επιτροπεία και η επιστροφή παιδιών και η οποία έχει κηρυχθεί εκτελεστή στο κράτος μέλος αναγνώρισεως πριν από την επίδοση στους ενδιαφερόμενους γονείς του εγγράφου κηρύξεως εκτελεστότητας της αποφάσεως αυτής. Το άρθρο 33, παράγραφος 5, του κανονισμού 2201/2003 έχει την έννοια ότι η προθεσμία ασκήσεως προσφυγής που προβλέπεται στη διάταξη αυτή δεν μπορεί να παραταθεί από το επιληφθέν δικαστήριο.
- 3) Ο κανονισμός 2201/2003 έχει την έννοια ότι, σε περίπτωση όπως αυτή της υποθέσεως της κύριας δίκης, δεν αποκλείει τη δυνατότητα δικαστηρίου κράτους μέλους να λάβει ασφαλιστικά μέτρα συνιστάμενα στην έκδοση διαταγής κατά δημόσιας υπηρεσίας άλλου

κράτους μέλους με την οποία απαγορεύεται στην υπηρεσία αυτή να κινήσει ή να συνεχίσει, ενώπιον των δικαστηρίων αυτού του άλλου κράτους μέλους, διαδικασία υιοθεσίας παιδιών που διαμένουν στο εν λόγω κράτος.

(υπογραφές)